

کارتون روز

کارتون محمد ال‌رفیافی کارتون‌نویست اردنی با موضوع اوضاع آشفته و هرج و مرج جهان پس از انتخاب بوریس جانسون ودونالد ترامپ

تحلیل روز

آزمون تونس با مرگ سبسی

صابر گل‌عنبری -در گذشت سبسی رئیس‌جمهور فقید ۹۲ ساله تونس از جنس مرگ دیگر رهبران عرب نبود و معنا و مفهومی دیگر و به تبع آن پیامی متفاوت داشت. سبسی تنها رهبر عربی بود که به عنوان یک منتخب مردم در قامت رئیس‌جمهور، از دنیا رفت. البته تنها عامل هم‌محرم‌رسی تنها رئیس‌جمهور منتخب تاریخ مصر از دنیا رفت، اما در زندان و نه در اس‌قدرت، اگر در مرگ سبسی، هم موافق و هم مخالف سیاسی او گریستند، یک دل‌پیش این تفاوت است و دلیل دیگر نیز به شخصیت خود سبسی باز می‌گردد. رئیس‌جمهور فقید تونس با همه ر‌وسای‌جمهور از زمان استقلال کشورش در سال ۱۹۵۶ کار کرده بود و همین از او یک دولتمرد باتجربه ساخته بود. یک شخصیت کاریزما نیک‌نمود، اما یک سکولار واقع‌گرا و دموکرات بود؛ بر خلاف جریان سکولار اغلب غیر دموکراتیک در جهان عرب که خود از پایه‌های دولت‌های پنهان و موانع اصلی دموکراتیزه شدن جوامع عربی هستند. سبسی یک شخصیت سیاسی روادار، دگرپذیر و باورمند به مدنیت بود و به قواعد دموکراتیک احترام می‌گذاشت، وقتی هم که رئیس‌جمهور شد، به گفته راشد غنوشی رهبر حزب اسلام‌گرای نهضت، پرافرازی از اختیارات ریاست‌جمهوری نگذاشت و در حالی که اساسا خواهان نظام سیاسی پارلمانی نبود، اما وقتی اکثریت آن را پذیرفتند، او نیز به‌ای اکثریت تن داد. در جهان عرب و اغلب جوامع شرقی کمتر سابقه داشته است که دستگاه قضایی کشوری به ضرر عالی‌ترین مقام و به نفع یک شهروند حکمی صادر کند و فراتر از آن، حاکم محکوم شود و به حکم قضایی گردن نهد. اما این اتفاق در ۲۰۱۹ و به تواس افتاد و دستگاه قضایی آن با صدور حکمی، شکایت باجی قائد سبسی از یک شهروند تونس‌ری او را ردانسته و او را به جریمه نقدی و جبران هزینه‌های دادرس‌ی محکوم کرد. سبسی علیه‌عماد دغیج فعال انقلابی تونس‌ی و عضو جمعیت حامیان انقلاب تونس به دادگاه شکایت و وی را متهم کرده بود که در شبکه‌های اجتماعی مطالب تحریک‌آمیز علیه رئیس‌جمهوری تونس منتشر می‌کند و امنیت او و خانواده‌اش را به خطر انداخته است. عربستان و امارات پس از کودتای مصر در سال ۲۰۱۳، تلاش زیادی کردند تا تونس را نیز به وضعیت قبل از انقلاب دسامبر ۲۰۱۰ برگردانند، اما باجی قائد سبسی که از دسامبر ۲۰۱۴ در یک انتخابات دموکراتیک بر کرسی ریاست‌جمهوری نشست، نه تنها تسلیم این فشارها نشد، بلکه بر خلاف آن عمل کرد و راه گفت‌وگو و تفاهم با اسلام‌گرایان را در پیش گرفت و از این طریق، هم از سرایت آتش انقلاب‌های معکوس عربی به تونس جلوگیری کرد و هم باعث شد ممانعی جدی در مسیر گذار دموکراتیک این کشور به ثبات دموکراتیک ایجاد نشود. البته تنها عامل موفقیت در این روند ملی شده، شخصیت خود سبسی نبود، بلکه دو عامل مهم دیگر نیز اثرگذار بود؛ یکی وجود فرهنگ رو به رشد رواداری و دگرپذیری و به عبارت دیگر حرکت جامعه تونس به سمت توسعه یافتگی سیاسی است که این کشور را از نظر شاخص‌های آزادی و دموکراسی در مقام نخست در جهان عرب قرار داده و از این رو، انقلاب آن نیز سرنوشته متفاوت نسبت به بقیه انقلاب‌های عربی در هشت سال گذشته پیدا کرده است. اما عامل دیگر وجود شخصیتی چون راشد غنوشی در اس‌جریان اسلام‌گرای تونس است. در واقع اگر سبسی به عنوان یک سکولار دموکرات و غنوشی به عنوان یک اسلام‌گرای دموکرات نبودند، شاید این توسعه یافتگی نوپای تونس در تونس نیز فعلاً آن چنان بروز و ظهور نمی‌یافت و بحران سیاسی سال ۲۰۱۳ در این کشور ختم به‌خیر نمی‌شد و به توافق جامع میان همه نیروهای سیاسی تونس‌ی نمی‌انجامید. اما پیامد متفاوت مرگ سبسی در سایه شرحی که رفت، چرخش آسان قدرت طبق قانون اساسی بود که بدون خبری از کودتای جنجال سیاسی، رئیس‌پارلمان به‌طور موقت در جایگاه رئیس‌جمهور قرار گرفت تا انتخابات چند ماه آینده ریاست‌جمهوری این کشور برگزار شود و یک رئیس‌جمهور منتخب سکان قدرت را به دست گیرد. البته با وجود نکات گفته شده، هنوز خطر در کمین انقلاب تونس است و باید منتظر دو انتخابات پارلمانی و ریاست‌جمهوری بسیار حساس این کشور در اکتبر و نوامبر آیند (البته اگر م‌کول شدن انتخابات ریاست‌جمهوری به سپتامبر قطعیت پیدا کنند) ماند و دید چه اتفاقی می‌افتد؛ آیا پایه‌های دموکراسی نوپا در مهد بهار عربی مستحکم‌تر می‌شود یا با دخالت‌های کشورهای طرفدار بازگشت دولت‌های پنهان به سر آغاز یک بحران تبدیل می‌شود. فعلاً این کشور هادر الجزایر و سودان مشغول هستند.

مجلس نمایندگان آمریکا به استیضاح ترامپ نزدیک‌تر شد

ترامپ: دموکرات‌ها «چندش آور هستند»!

هفته‌نامه «تایم» طرح جلد خود را به نامزدهای حزب دموکرات برای انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا اختصاص داده و با اشاره به مرزبندی‌های جدی بلوک چپ و میانه در اردوگاه رقابتی دونالد ترامپ، پرسیده که این حزب متعلق به کیست؟

رئیس‌جمهور آمریکا در خواست مجدد برخی نمایندگان دموکرات برای استیضاح او را که پس از شهادت این هفته رابرت مولر، بازررس سابق وزارت دادگستری مطرح شد، مورد انتقاد شدید قرار داد. ترامپ در پیامی توییتری نوشت: «اکنون دموکرات‌ها از شوک مربوط به نمایش و حشتناک مولر خارج می‌شوند و دوباره طرح استیضاح را در همه جا آغاز کردند. چقدر آن‌ها برای کشور ما بیمار، بد و چندش‌آور هستند. آن چه آن‌ها انجام می‌دهند بسیار اشتباه است، اما این کار را به هر حال می‌کنند. دموکرات‌ها به هر چیزی که می‌خواهند، در آن دوران نیز کمیته قضایی شدت تلاش می‌کردند شوخی فریب‌آمیز تعقیب تهمات ناخوشایند، بد و بی‌اعتبار را احیا کنند تا این که رابرت مولر بزرگ‌ترین نمایش از نادانی و بی‌کفایتی را که تاکنون صحن‌کنگره به خود دیده بود، اجرا کرد. حقیقت این است که او هیچ مدرکی در دست نداشت. او نمی‌توانست هیچ کاری انجام دهد؛ به دنبال شهادت مولر در کنگره آمریکا چند نماینده دموکرات دیگر، از جمله دیوید سیسیلین، نماینده رودآیلند، پرامیلا جایا‌پال، نماینده ایالت واشنگتن، مری گای اسکاتلون، نماینده پنسیلوانیا و نورینکا اسکوبار، نماینده تگزاس به جمع حامیان استیضاح ترامپ پیوستند. بریل‌ای، هاوول، یکی از اعضای هیئت منصفه عالی رابرت مولر به

نیویورک تایمز گفت: «سیاست‌های وزارت دادگستری به تنهایی اجازه ندادرد علیه رئیس‌جمهوری اعلام استیضاح کند و تنها مرجعی که می‌تواند در خواست استیضاح رئیس‌جمهور را مطرح کند، مجلس نمایندگان است.» در واقع اکنون در مجلس نمایندگان ۹۹ نفر خواهان استیضاح هستند، ۱۰۳ نفر نیز از استیضاح حمایت نمی‌کنند یا هنوز تصمیم نگرفته‌اند و ۲۳۱ نفر دیگر از نمایندگان نیز گفته‌اند که منتظر بررسی مدارک بازررس مولر می‌مانند. دموکرات‌ها امیدوارند که قاضی هاوول با درخواست آن‌ها موافقت کند و محتوای موجود در پرونده را در اختیار آن‌ها قرار دهد تا مسیری که برای عصر نیکسون طی شد، این‌جا در عصر ترامپ طی شود. در آن دوران نیز کمیته قضایی توانست به مدارک و مستندات اعضای هیئت منصفه عالی دسترسی داشته باشد، اما این‌جا یک تفاوت بزرگ وجود دارد. در سال ۱۹۷۴، تمامی اعضای مجلس نمایندگان به استیضاح نیکسون رای مثبت دادند. اما این پرونده جدید دو روز پس از حضور مولر در مجلس نمایندگان مطرح شده است. هفته گذشته دموکرات‌ها با احضار مولر خواستار توضیح بیشتر از ۲۲ ماه تحقیق وی در باب دخالت روسیه در انتخابات سال ۲۰۱۶ شدند. اظهارات وی در آن جلسه مبنی بر این که ترامپ را از دخالت در روند تحقیقات و ممانعت از عدالت تبرئه نکرده است، موجب شد طرفداران استیضاح در مجلس نمایندگان، دست برتر ب‌پایندار کنند.

مبارزات انتخاباتی افغانستان ۲ ماه مانده به رای گیری به‌طور رسمی آغاز شد

۶۷میلیارد تومان سقف هزینه هر ستاد انتخاباتی!

نبی شریفی - بالاخره کارزار انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان با مداد روز گذشته و درست دوماه مانده به انتخابات آغاز به کار کرد. انتخاباتی که تاکنون دوبار در ۲۰ آوریل (۳۱ فروردین) و ۲۰ ژوئیه (۲۹ تیر) به تأخیر افتاده و قرار است در تاریخ ششم مهر آینده برگزار شود. عبدالعزیز ابراهیمی معاون سخنگوی کمیسیون مستقل انتخابات در مصاحبه با آوا گفته که برای هر نامزد ۴۴۲ میلیون افغانی (۶۷ میلیارد و ۱۸۴ میلیون تومان) تعیین شده است و هیچ نامزدی بیشتر از سقف تعیین شده نمی‌تواند هزینه کند. هر چند منابع آگاه داخل افغانستان گفته‌اند که رقم واقعی هزینه ستاد انتخاباتی هر نامزد حداقل پنج برابر رقم اعلام شده خواهد بود. سقف تعیین شده هزینه کارزارهای انتخاباتی نامزدهای ریاست‌جمهوری پیش‌رو در مقایسه با انتخابات پیشین در سال ۲۰۱۴ افزایش بیش از ۴۴ برابر را نشان می‌دهد. این رقم در انتخابات پیشین ریاست‌جمهوری حدود ۱۰ میلیون افغانی اعلام شده بود. عبدالعزیز ابراهیمی تأکید کرده است که هیچ نامزدی در دوره کمپین نمی‌تواند از امکانات دولتی استفاده کند. با این حال، نامزدهای ریاست‌جمهوری از تیم حاکم هراس دارند و از زمان ثبت نام تا کنون اشرف غنی، رئیس‌جمهور این کشور را به سوء استفاده از ظرفیت‌های حکومتی برای کمپین انتخاباتی متهم کرده‌اند. «بشیر بیژن» از منتقدان حکومت وحدت ملی که مشروعبت ساختار و نوع فعالیت مسئولان دولت را زیر سؤال می‌برد، به عنوان معاون اول دسته انتخاباتی نور الحق علومی، در گفت‌وگو با آوا، اظهار کرد: «غنی که با کوتا

طرح تولید جنگنده اف ۳۵، پیشنهاد خرید جنگنده روسی سوخو-۳۵ را به روسیه خواهد داد. آمریکادر شرایطی به تحریم‌های نظامی و تسلیحاتی ترکیه اقدام می‌کند که گزینه‌های جایگزین در این زمینه وجود دارد. به عنوان مثال، همان گونه که ترکیه در پی ناکامی از خرید سامانه موشکی پاتریوت آمریکا، به خرید سامانه موشکی اس-۴۰۰ اقدام کرده است، می‌تواند معادل جنگنده‌های آمریکایی را از روسیه تأمین کند. در این باره، «واسیلی کاسین (Vasily Cassine)» یک کارشناس نظامی و امنیتی روسیه با بیان این که سیستم

اردوغان آمریکارابه‌فسخ معامله بویینگ تهدید کرد

آنکارا – واشنگتن همچنان در کشاکش

واشنگتن، آمریکا بیشترین خسارت کناره‌گذاشته شدن کشورش از پروژه ساخت جنگنده‌های اف-۳۵، واشنگتن را به لغو سفارش بویینگ تهدید کرد. دو طرف توافق‌نامه خرید ۱۰۰ فروند بویینگ را به نازگی امضا کرده‌اند. "جب طیب اردوغان" با اشاره به فشارهای آمریکا به ترکیه پس از خرید سامانه موشکی اس-۴۰۰ روسیه گفت: "آنکارا ممکن است در سفارش‌های خرید ۱۰ میلیارد دلار بازنگری و همزمان برای خرید هواپیما با روسیه مذاکره کند." تهدیدها و فشارها ترکیه و آمریکا علیه یکدیگر، موضوع تازه‌ای نیست. در واقع، طی چند سال گذشته تنش‌های متقابل دو کشور، از موضوعات ساده‌وادی به موضوعات پیچیده و لاینحل تغییر جهت داده است. بدیهی است در نتیجه تنش‌های چندسال اخیر آنکارا و

محاکمه عمرالبشیر رئیس‌جمهور سابق سودان پس‌فردا برگزار می‌شود

سیاهه ۳دهه دیکتاتوری

در حالی نخستین جلسه دادگاه "عمرالبشیر" رئیس‌جمهور سابق سودان چهارشنبه از سوی نیروهای نظامی برگزار می‌شود که نه تنهاالبشیر با اتهام فساد مالی بلکه با اتهاماتی همچون جنایات جنگی روبه‌روست. گفته می‌شود قرار است البشیر در این جلسه به اتهام فساد مالی، انتقال ذخایر ارزی، ثروت نامشروع و حرام محاکمه شود. عمرالبشیر که ۳۰ سال بر مسند قدرت به عنوان رئیس‌جمهور باقی مانده بود، تنها چند ماه پس از اعتراضات مردمی ۱۱ آوریل (۲۲ فروردین ماه) با دخالت نظامیان کناره‌گیری کرد. خبرهای غیررسمی حاکی است که پس از بازداشت البشیر ۱۱۳ میلیون دلار در منزل وی در خارطوم کشف شد. البشیر علاوه بر اتهام‌هایی که شورای نظامی سودان برای وی اعلام کرده، تحت پیگردادگاه جنایی بین‌المللی به دلیل ارتکاب جنایت جنگی

در منطقه دارفور است. بر اساس گزارش‌های رسمی سازمان ملل در سال ۲۰۰۳ بر اثر بحران دارفور و درگیری بین گروه‌های شورشی غیرنظامی با ارتش سودان و گروه‌های وفادار اش‌رای و اوراتحت پیگرد قرار داد. شورای نظامی سودان پیشتر اعلام کرده بود که رسیدگی به اتهامات دادگاه بین‌المللی لاهه علیه البشیر در داخل سودان انجام می‌شود و جلسات این دادگاه به صورت مستقیم از شبکه تلویزیون ماهواره‌ای پخش خواهد شد.

بین‌الملل

پیشخوان بین‌الملل

اکنونومست روی جلد خود پاندای نشسته‌ای (نماد چین) را به تصویر کشیده که خرسی قهوه‌ای (نماد روسیه) را در آغوش گرفته است. اکنونومست در این شماره روابط روسیه-چین را بررسی و به این موضوع اشاره کرده است که شراکت بین ولادیمیر پوتین و شی‌جین‌پینگ بیش از آن که برای روسیه مفید باشد، به نفع چین است. در واقع چین به همه جنبه‌های روابط دو کشور سلطه دارد. اقتصاد آن بر اساس برابری قدرت خرید شش برابر بزرگ‌تر از اقتصاد روسیه است و قدرتش در حال افزایش.

اظهار نظر روز

فریدز کریا: جانسون افول اروپا را تسریع می‌کند

انگلیس نخست‌وزیر جدیدی دارد و ترامپ، وی را تأیید کرده است. ترامپ براسا بوریس جانسون گفته است: «او سرسخت و باهوش است.» وی همچنین گفته است: «آن

هاوی» از ترامپ بریتانیایی‌م‌اند و مردمی گویند این لقب خوبی است. آن‌ها در آن جامر دوست دارند». این در حالی است که بر اساس اعلام شرکت تحلیل داده‌های «یو‌گاو» انگلیس، تنها ۲۱ درصد مردم این کشور نظرمشتی درباره ترامپ دارند و نظر ۶۷ درصد آن‌ها دربار وی منفی است. اما موضوع مهم‌تر این است که ارتقای جانسون به سمت نخست‌وزیری انگلیس اتفاق بدی برای انگلیس، اروپا و آمریکا به حساب می‌آید. جانسون به مجلس عوام اطمینان داده است که انگلیس در کمتر از ۲۰۰ روز از اتحادیه اروپایی خارج خواهد شد. این که جانسون چگونه می‌تواند این خروج همه‌جانبه را بدون آن که لطمات بزرگی به اقتصاد انگلیس وارد شود انجام دهد، یک راز پیچیده است (حدود نیمی از صادرات انگلیس به اتحادیه اروپایی است) اما روشن است که اگر قرار باشد برگزیت رخ دهد، این اتفاق به افول اروپا به عنوان یک بازیگر جهانی سرعت خواهد بخشید. انگلیس همیشه یک نیروی سازمان دهی‌کننده در اروپا بوده است. پس از جنگ دوم جهانی هنگامی که جورج مارشال «وزیر امور خارجه وقت آمریکا طرحی را برای کمک به اروپا و بازسازی ارائه کرد، این دولت بریتانیا بود که به عنوان پیشرو به این درخواست پاسخ داد و ائتلافی از کشورهای که طرح مارشال را پذیرفتند تشکیل داد و برای موفقیت آن با آمریکا همکاری کرد. لندن همچنین در سازمان دهی ائتلافی که در نهایت به ناتو تبدیل شد، پیشرو بود و سال ۱۹۵۵ تصمیم جنجالی پذیرش آلمان در این ائتلاف را گرفت. انگلیس برای پیوستن به جامعه اقتصادی اروپا وارد بود اما وقتی در سال ۱۹۷۳ به این نهاد پیوست، شاید به بانفوذترین عضو آن تبدیل شد. آن چه اغلب درباره قوانین و آیین‌نامه‌های اتحادیه اروپایی فراموش می‌شود این است که به مدت چند دهه پروژه اصلی این اتحادیه ایجاد بازار واحد اروپا، هماهنگ‌سازی مالیات‌ها و حذف تعرفه‌ها و موانع وارداتی بود. این چشم‌انداز بیش از هر کس از سوی مارگارت تاچر، نخست‌وزیر اسبق انگلیس که از طرفداران اقتصاد بازار آزاد بود، مورد تأکید قرار می‌گرفت. این طرح در نهایت با قدرت به نتیجه رسید و عملی شد. انگلیس همچنین به‌طور مداوم بر نظریه اروپایی متشکل از چند دولت به جای اروپای مبتنی بر یک «ابر دولت» تأکید کرده است. اگر چه به تازگی صحبت‌هایی برخلاف این خواسته مطرح شده اما در نهایت همین حالتی که مدنظر انگلیس بود، اجرایی شده است.

برو کسل بودجه‌ای حدود ۱۸۵ میلیارد یورو در سال دارد. آمریکا با تولید ناخالص ملی که تقریباً با اتحادیه اروپایی برابر است، بودجه‌ای بیش از ۴ تریلیون دلار دارد. جنبشی که در میان برخی رهبران اروپایی برای ایجاد دیکتاتوری متمرکزتر یکپارچه‌تر وجود داشت، تقریباً با شکست روبه‌رو شد. امروز سران اروپا سرگرم مشکلات اقتصادی اروپا، سیاست‌های پولی و لیستی و واکنش‌های ضد اروپایی هستند. اما نوتل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه خواهان یک اروپای قدرتمندتر است اما خودش دچار مشکلات داخلی است. انگلیس هم که مدت زمان طولانی الگوی انرژی و فعالیت در عرصه جهان بود، سرگرم آماده‌سازی خود برای خروج از اتحادیه اروپاست. ما اکنون شاهد پرمه‌زدشن گروهی از کشورهایهستیم که از قرن هفدهم عرصه بین‌الملل را تدوین کرده و بر آن مسلط بوده‌اند. برگزیت به این لغزش‌انگیز منتهی‌سرت بیشتری خواهد داد.